

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **23.05.2025**.

Nevroz Uysal Aslan

Şırnak Milletvekili

Sincan 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'ne dair tarafımıza ulaşan çok sayıda başvuru, burada tutulan mahpusların ağır ve sistematik hak ihlalleriyle karşı karşıya bırakıldığını ortaya koymaktadır.

11 Nisan 2025 tarihinde, bazı mahpuslar odalarının ışık ve hava almasını ciddi şekilde engelleyen, sağlıklarını olumsuz etkileyen ve güvenlik gerekçesiyle açıklanamayan şekilde demir parmaklıkların önüne yerleştirilmiş sık örülmüş fens tellerini sökmüştür. Bu olay sonrasında cezaevi idaresi, olayın kimler tarafından gerçekleştirildiğine dair herhangi bir somut tespit yapmaksızın, toplu ve şahsileştirilmemiş disiplin cezaları vermiş, tüm mahpusların (47 mahpus) kişisel eşyalarına (firça sapı, çekpas, meyve bıçağı, tırnak makası, çatal-kaşık) el koymuş, sosyal faaliyet ve kurs haklarını askıya almıştır. Akabinde **12 kişiye 7 gün 35 kişiye ise 15 günlük hücre cezası verilmiştir.**

İdare ve Gözlem Kurulu'nun aldığı kararlarda, cezai sorumluluğun bireysel olduğuna ilişkin ilke göz ardı edilmiş; isim ve koğuş bilgilerinin boş bırakıldığı, fiillerin kim tarafından işlendiği değerlendirilmeden karar aldığı mahpuslarca tarafımıza gönderilen karar belgesinden anlaşılmaktadır.

Öte yandan, sağlık hizmetlerine erişimde ciddi aksaklıklar yaşandığına dair mahpus beyanları da tarafımıza ulaşmıştır. Bazı mahpuslar, hastane sevklerinin günlerce ertelendiğini, sevk günü saatlerce bekletildikten sonra götürülmediklerini, sağlık durumlarının bu şekilde daha da kötüleştiğini ifade etmektedir.

Ayrıca, cezaevi idaresinin mahpusların yazılı dilekçelerine ve sözlü başvurularına sistematik biçimde yanıt vermediği, üst koğuşlara hakaret ve cinsiyetçi sözler sarf eden adli mahpusların yerleştirildiğini belirtilmektedir.

Son olarak, mahpuslara emanette bulunan kitaplarını 60 gün içinde posta yoluyla yakınlarına ve/veya ailelerine göndermemeleri hâlinde geri dönüşüme gönderileceği yönünde bir karar bildirilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- 11 Nisan 2025 tarihinde yaşandığı belirtilen "fens teli" olayına dair cezaevi yönetiminin yürüttüğü disiplin soruşturmasında hangi delillere dayanılmıştır? Söz konusu eylemin kimler tarafından gerçekleştirildiği yönünde bireysel tespit yapılmış mıdır?
- 2- 12 ve 14 Nisan 2025 tarihli İdare ve Gözlem Kurulu kararlarında, fiili gerçekleştiren kişilerin isim ve koğuş bilgilerinin belirtilmediği, ilgili kısımların sonradan doldurulmak üzere boş bırakılması bireyselleştirme ve şahsilik ilkesiyle bağdaştırılabilir mi?
- 3- Mahpusların cezaevi kantininden aldıkları kişisel eşyalarına (çatal-kaşık, meyve bıçağı, fırça sapı vb.) topluca el konulması hangi yasal düzenlemeye dayanmaktadır?
- 4- Mahpusların sağlık hakkına erişiminin engellendiği, hastane sevklerinin sürekli ertelendiği ve sevklerin ring araçları ve jandarma gerekçesiyle aksadığı iddiaları hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu durumu önlemeye dönük bir denetim gerçekleştirilmiş midir?
- 5- Hüseyin Barsak isimli mahpusun 2,5 yıldır MR çekimi yaptıramadığı, onlarca fizyoterapi sevkinin iptal edildiği ve 1,5 yıldır implant tedavisi alamadığı iddiaları doğru mudur? Söz konusu sağlık hizmetlerinin gecikmesinden hangi kurumlar sorumludur?
- 6- Mahpuslara üst katta bulunan adli mahpuslarca hakaret edildiği, cinsiyetçi sözlerle hedef alındıkları ve daha önce mahpusların disiplin cezası almalarına neden olan kişilerin bilerek üst katlara yerleştirildiği yönündeki iddialar Bakanlığınızca araştırılmış mıdır?
- 7- Cezaevi yönetiminin 2025/701 sayılı kararla mahpuslara emanetteki kitaplarını 60 gün içinde posta yolu ile göndermeleri, aksi takdirde bu kitapların geri dönüşüme gönderileceğinin bildirilmesi hangi mevzuata dayanmaktadır ve eğitim hakkı ile bağdaştırılabilir mi?

- 8- Cezaevi idaresine yazılı veya sözlü başvurularda bulunan mahpuslara cevap verilmediği, dilekçelerin işleme konulmadığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığımızın tespit ve değerlendirmesi nedir? Bu uygulamanın hak arama özgürlüğünü engellediği kabul edilmekte midir?
- 9- Yukarıda belirtilen insan hakkı ihlallerine dair Bakanlığınızca başlatılmış herhangi bir idari veya cezai soruşturma mevcut mudur?